УДК 327:355.01(477)
DOI https://doi.org/10.32782/2707-5206.2026.42.14

Макух В. В.
к. політ. н., доцент,
кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Французький бул., 22/24, м. Одеса, 06500, Україна
E-mail: vladmakoukh@gmail.com
ORCID ID: https://orcid.org/0009-0000-6907-2916

МЕДІЙНИЙ ДИСКУРС АЛЖИРУ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Російсько-українська війна, її причини, хід, перспективи розв'язання серйозно непокоять не лише європейських сусідів України, але й країни Африки. Завдання української дипломатії на сьогодні – висвітлити причини та реалії українсько-російського конфлікту в об'єктивному світлі на противагу деструктивній кремлівській пропаганді у країнах чорного континенту, зокрема, Алжирі. Задля цього докладати зусилля мають не лише українські дипломати, але й фахівці, експерти, науковці. Мета дослідження полягає в проведенні порівняльного аналізу провідних засобів масової інформації (ЗМІ) АНДР, визначенні основних тенденцій інформаційних меседжів представників алжирської влади відносно нашої країни. У статті розглянуті головні особливості медійного дискурсу Алжиру у другий період російсько-української війни (лютий 2022 – серпень 2026 рр.). Окрема увага звернута на характеристики посилів політичного істеблішменту Алжиру у період пошуку дипломатичних варіантів розв'язання конфлікту між Україною та рф. Проаналізовані певні проблемні моменти, що можуть стати на заваді пошуку варіантів врегулювання військового конфлікту та охоплюють низку питань, що хвилюють як українську, так і алжирську сторони. Також, виокремлені певні тенденційні моменти у публікаціях алжирських журналістів та експертів. Обґрунтована необхідність заручитись подальшою дипломатичною підтримкою АНДР у контексті пошуку шляхів завершення військових дій та досягнення остаточного та сталого врегулювання російсько-українського конфлікту. Відповідно, слід докласти зусиль для застосування методів народної дипломатії та уточнення відповідної позиції та ініціатив АНДР. Доведено, що медійна підтримка курсу на стале стратегічне, політичне та економічне партнерства між Україною та Алжиром сприятиме зміцненню військового та оборонного потенціалу двох цих країн.

Ключові слова: Алжир, Україна, стратегічне партнерство, російсько-український конфлікт, медійний дискурс, міжнародні відносини.

Актуальність теми дослідження. Постановка проблеми в загальному вигляді, її зв'язок з науковими або практичними задачами. На цей час українські дипломати активно працюють на дипломатичному полі, стикаючись з посиленням російської медійної риторики серед країн Африканського континенту. Одною з країн, що завжди неоднозначно ставилась до РФ та до її політики відносно України та окремих країн Африки є Алжир (Алжирська народно-де-

© Макух В. В., 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

мократична республіка – АНДР). Сталі зв'язки та контакти, що збереглися між алжирською та російською сторонами ще з радянських часів, наразі суттєво заважають об'єктивному сприйняттю суспільством АНДР сучасних реалій російсько-української війни, її причин та можливих наслідків. Просуванню меседжів на підтримку українських інтересів в Алжирі можуть сприяти окремі представники народної дипломатії, наукових кіл, мистецтва та бізнесу. Відповідно, детальне та цілеспрямоване дослідження медіа-дискурсу Алжиру, що входить до складу задач, поставлених перед науковою спільнотою України, допоможе краще усвідомити характер дипломатичних потуг Алжиру в контексті знаходження шляхів та методів врегулювання українсько-російського конфлікту на справедливій та довгостроковій основі, а також має допоможе виробити спільне бачення для уникнення кризових ситуацій, що можуть порушити головні складові міжнародної безпеки у найближчій перспективі. Таким чином, робота може становити практичну цінність як для науковців, так і для співробітників дипломатичного корпусу України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, методологічної основи дослідження. Наукове осмислення медійного дискурсу російсько-української війни сформувалося на перетині досліджень політичної комунікації, медіарепрезентації міжнародних конфліктів, критичного дискурс-аналізу та теорії фреймінгу. У цьому контексті медіа розглядаються не лише як канали поширення інформації про воєнні події, а й як інституції, що добирають ієрархію тем, визначають способи представлення учасників конфлікту, актуалізують певні історичні асоціації та формують інтерпретаційні рамки для аудиторії. Відповідно, аналіз публікацій про війну передбачає дослідження не тільки їхнього фактичного змісту, а й лексики, композиції, авторської позиції, джерел цитування та характерних політичних наративів.

Одним із важливих напрямів сучасних досліджень є аналіз того, як медіа конструюють образи сторін російсько-української війни та пояснюють її причини й міжнародні наслідки. О. Брусиловська та І. Максименко дослідили використання російськими медіа політичних наративів, які легітимують війну та сприяють конструюванню відповідних уявлень про Україну й Росію (Brusylovska & Maksymenko, 2023). Р. Ставський і П. Шевс, порівнюючи висвітлення початку війни американськими, французькими, польськими та російськими медіа, показали, що навіть за використання подібних тематичних фреймів видання можуть формувати відмінні образи одних і тих самих подій (Stawski & Szews, 2025).

Дослідження А. Вербицької демонструє можливості поєднання тематичного моделювання, корпусної лінгвістики та аналізу фреймів для виявлення повторюваних смислових структур у висвітленні російсько-української війни (Verbytska, 2024). П. Кап, своєю чергою, аналізує конкуруючі геополітичні наративи, у межах яких війна інтерпретується як локальний конфлікт або як частина ширшого міжнародного протистояння (Cap, 2023).

Окремий напрям становлять праці, присвячені арабськомовному інформаційному простору та сприйняттю російсько-української війни в арабському світі. М. Тамер та співавтори проаналізували понад три мільйони дописів у соціальних мережах арабською мовою, дослідивши емоційні реакції та ставлення користувачів до України й Росії (Tamer et al., 2023). М. Стишинський розглянув особливості політичних заяв у регіоні Близького Сходу та Північної Африки, звернувши увагу на відмінності між офіційно нейтральними позиціями й виразнішими політичними наративами окремих державних та суспільних акторів (Styszyński, 2024).

У дослідженні Ф. Дж. Каріма зіставлено фрейми висвітлення війни на арабськомовному ресурсі BBC Arabic і курдському медіаресурсі Rudaw, що засвідчує значущість редакційної специфіки та жанрових форм у представленні воєнних подій (Kareem, 2023). Важливими для цього дослідження є праці, які безпосередньо аналізують арабськомовні медіа. Д. Муаві, Ш. Фарех і Н. Джарад зіставили заголовки арабської та англомовної версій Al Jazeera, виявивши відмінності у мовному представленні учасників конфлікту та способах розподілу відповідальності за його ескалацію (Muwafi et al., 2025). У дослідженні С. Теніу, А. Фадлун, А. Буанане та М. Мадуї проаналізовано висвітлення війни на сайтах Al Jazeera та Al Arabiya у 2025 році, зокрема тематичну структуру матеріалів і тенденції їхнього представлення (Teniou et al., 2025). М. Мадуї та співавтори зосереджуються на порівнянні змісту публікацій двох великих арабськомовних новинних ресурсів, що створює підстави для подальших зіставних досліджень регіональних медіасистем. Водночас результати, отримані на матеріалах панарабських медіа, не можна автоматично переносити на пресу Алжиру: національні видання функціонують у конкретному політичному, дипломатичному та історичному контексті, який необхідно враховувати окремо.

Для розуміння медіа як середовища конструювання політичних смислів важливими є також дослідження цифрової комунікації та аргументативного фреймінгу. Л. Кобілке, А. Кулічкіна, А. Багумян і К. Піпал дослідили, як у соціальних мережах формується фрейм відповідальності НАТО за повномасштабне вторгнення Росії в Україну (Kobilke et al., 2023). Е. Мусі проаналізувала використання хештегу «геноцид» як інструмента аргументації та формування певного трактування війни в цифровій комунікації (Musi, 2024). Ці роботи дають підстави розглядати політичний зміст медіапублікацій як результат взаємодії лексичних маркерів, контексту, оцінних суджень і ширших дискурсивних стратегій.

Попри наявність досліджень арабськомовних медіа та міжнародної репрезентації російсько-української війни, залишається актуальним питання про те, як її висвітлюють саме алжирські періодичні видання, які теми вони виносять на перший план, якими джерелами аргументують свої повідомлення та як співвідносяться медійні наративи з офіційною зовнішньополітичною позицією Алжиру. У межах цієї статті наукова проблема конкретизується через аналіз публікацій «Аль-Біляд», «Аль-Маса'» та «Аш-Шурук».

Наукова новизна полягає у виявленні й порівнянні характерних тематичних акцентів, фреймів і політичних наративів цих видань у висвітленні російсько-української війни в період 2022–2026 років, а також у з'ясуванні того, наскільки їхнє медійне представлення узгоджується з офіційними дипломатичними заявами Алжиру. Такий підхід не передбачає апріорного ототожнення позиції окремого видання з позицією держави, а дає змогу перевірити на матеріалі публікацій можливі точки збігу та розбіжності.

Методологічну основу дослідження становить поєднання якісних і кількісних методів аналізу медіатекстів. Описовий метод застосовано для систематизації досліджуваних матеріалів, визначення їхньої тематики, жанрових особливостей і способів подання інформації. Компаративний аналіз використано для зіставлення публікацій трьох алжирських видань за тематичними акцентами, оцінною лексикою, джерелами цитування та характерними способами інтерпретації війни. Дискурс-аналіз спрямовано на виявлення мовних засобів конструювання

політичних смислів, позиціювання учасників конфлікту та відтворення геополітичних уявлень. Контент-аналіз застосовано для систематизації матеріалів за визначеними категоріями, зокрема тематикою, згадуванням сторін конфлікту, посиланнями на офіційні джерела та характером оцінювання подій. Лексико-семантичний і жанрово-стилістичний аналізи дали змогу дослідити оцінні слова, ключові словосполучення, заголовки та відмінності між інформаційними повідомленнями й аналітичними матеріалами.

Емпіричну базу становлять публікації онлайн-версій видань «Аль-Біляд», «Аль-Маса'» та «Аш-Шурук» за 2022–2026 роки, а також офіційні заяви й повідомлення, використані для зіставлення медійного дискурсу з дипломатичною позицією Алжиру. Аналіз арабськомовних текстів передбачає врахування контексту вживання лексичних одиниць, їхньої оцінної семантики та функцій у заголовках і основному тексті. Для забезпечення відтворюваності результатів важливо визначити критерії включення публікацій до вибірки, часові межі пошуку, пошукові терміни арабською мовою та одиниці кодування. Комп'ютерні засоби обробки текстів можуть використовуватися як допоміжний інструмент для пошуку ключових слів і групування матеріалів, однак інтерпретація політичних наративів здійснюється з урахуванням контексту та результатів якісного аналізу.

Виділення невирішених раніше частин проблеми, яким присвячується стаття. Попри наявність досліджень, присвячених висвітленню російсько-української війни в міжнародному медіапросторі та арабськомовних засобах масової інформації, недостатньо дослідженим залишається специфіка її репрезентації в алжирській пресі. Зокрема, потребують з'ясування тематичні акценти, політичні наративи та мовні засоби, за допомогою яких алжирські видання інтерпретують перебіг війни, позиції її учасників і міжнародні дипломатичні процеси. Окремої уваги потребує співвідношення медійних повідомлень із зовнішньополітичними орієнтирами Алжиру. У зв'язку з цим стаття спрямована на виявлення особливостей висвітлення російсько-української війни у виданнях «Аль-Біляд», «Аль-Маса'» та «Аш-Шурук», порівняння їхніх тематичних і дискурсивних характеристик та визначення специфіки представлених у них інтерпретацій війни.

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення специфіки медійного дискурсу Алжиру в контексті повномасштабної російсько-української війни, зокрема виявлення основних тематичних акцентів, політичних наративів і способів репрезентації війни в публікаціях алжирських періодичних видань, а також з'ясування співвідношення медійних інтерпретацій із зовнішньополітичною позицією Алжиру.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів. Російсько-українська війна, її причини, хід, перспективи розв'язання серйозно непокоять не лише європейських сусідів України, але й країни Африки. Завдання української дипломатії на сьогодні – висвітлити причини та реалії українсько-російського конфлікту в об'єктивному світлі на противагу деструктивній кремлівській пропаганді у країнах чорного континенту, зокрема, Алжирі. У статті розглянуті головні особливості медійного дискурсу Алжиру у другий період російсько-української війни (лютий 2022 – серпень 2026 рр.). Зокрема, проаналізовані публікації, що вийшли у світ та були присвячені дослідженню різних аспектів українсько-російського протистояння у популярній алжирській періодиці – газетах «Аль-Біляд», «Аш-Шурук» та «Аль-Маса'».

Слід зазначити, що характерною рисою для кожної з зазначених алжирських газет стала об'єктивна оцінка реальної ситуації в українсько-російському протистоянні, проведена на основі аналізу як регіональних, так і глобальних чинників, що впливають на рівень міжнародної безпеки. Відповідно, майже не зустрічались ознаки ідеологічної зашореності, що іноді були притаманні алжирській пресі у пострадянські часи.

Дипломатичні наративи у медійному дискурсі «Аль-Біляд»

У цілому, для цій газети характерний документальний стиль подачі матеріалу, заснований на публікації інтерв'ю чи офіційних прес-релізів щодо дипломатичних подій у країні. Вагоме місце у публікаціях з тематики українсько-російської війни зайняла інформація про контакти між представниками дипломатичних кіл України та АНДР, що мали на меті зрушити з практичного мертвого місця спроби досягти перемир'я між сторонами конфлікту та знайти відповідні «точки з'єднання». Водночас, спостерігались і поодинокі спроби порівняти окремі міжнародні ініціативи та міжнародну допомогу Україні з діями міжнародної дипломатії на палестинсько-ізраїльському напрямку.

Так, неоднозначну реакцію в журналістських колах Алжиру отримала новина про надання пакету допомоги Україні з боку США. В одному з випусків газети (The U.S. House of Representatives, 2024, April 20) зазначалось, що «Палата представників США схвалила масштабний пакет допомоги Україні та «сіоністському утворенню» (так нескромно журналісти прозвали Ізраїль) у розмірі 95 мільярдів доларів, про який президент Джо Байден просить уже кілька місяців». Тобто, спостерігався намір пов'язати два конфлікти та непрямо повідомити про зацікавленість США у підтримці окремих сторін, що фактично перебувають у стані війни.

Натомість, більша частина публікацій в цій газеті все ж таки стосувалась теми узгодження спільної позиції України та Алжиру в контексті українсько-російського протистояння. Зокрема, було повідомлено про те, що 24 лютого 2025 року державний міністр та міністр закордонних справ Алжиру Ахмед Аттаф отримав телефонний дзвінок від Міністра закордонних справ України Андрія Сибіги. У заяві міністерства закордонних справ Алжиру пояснюється, що переговори між Ахмедом Аттафом, міністром закордонних справ, національної громади за кордоном та у справах Африки, та Міністром закордонних справ України Андрієм Сибігою були зосереджені на міжнародних зусиллях щодо пошуку мирного врегулювання російсько-українського конфлікту, зокрема на ініціативах, представлених у рамках Організації Об'єднаних Націй, як у Раді Безпеки, так і в Генеральній Асамблеї (Sarah, 2025).

Через декілька місяців кореспондент «Аль-Біляд» Асиль Мухаммад Аль-Фурхат в одній зі своїх публікацій висвітлив окремі аспекти зустрічі між українським та алжирським високопоставленими дипломатами. Він, зокрема. зазначив, що «20 травня 2025 року державний міністр, міністр закордонних справ, національних громад за кордоном та африканських справ Алжиру Ахмед Аттаф провів двосторонні переговори в Брюсселі з Міністром закордонних справ України Андрієм Сибігою напередодні своєї участі в третій зустрічі міністрів закордонних справ Африканського Союзу та Європейського Союзу. Переговори охопили різні аспекти дружніх відносин та співпраці між Алжиром та Україною, обидві сторони досліджували шляхи подальшого зміцнення та активізації цих зв'язків. На зустрічі також обговорювалися зусилля щодо пошуку мирного врегулювання російсько-

українського конфлікту (зосереджуючись на результатах нещодавніх переговорів між двома сторонами у Стамбулі) та обговорювалися потенційні шляхи розвитку цих ініціатив для припинення конфлікту та досягнення справедливого, міцного та остаточного миру між двома країнами» (Ben Fourhat, 2025).

Цього року алжирський журналіст Мухаммад Саиді у рубриці «міжнародні події» опублікував статтю «Європейські дії прискорюються в очікуванні ескалації з боку Росії» (Saidi, 2026), в якій зазначив, що «кілька європейських столиць спостерігають посилені заходи безпеки та оборони на тлі ескалації попереджень про російські загрози та війну в Україні, а також зростання побоювань щодо кібератак, безпілотників та гібридних операцій». Водночас, він не помітив будь-яких ознак ймовірної ескалації, оскільки пише, що «однак, ці заходи не є офіційним підтвердженням неминучої масштабної атаки Росії на Європу». В цій фразі явно простежується намір автора характеризувати Росію як доволі миролюбиву державу, що ще керується якимось принципами та ще спроможна поважати якісь норми людської моралі. Відтак, можна контактувати, що більшість публікацій в «Аль-Біляд» здебільшого не мали тенденційного характеру та покладались на об'єктивне висвітлення подій у контексті висвітлення українсько-російської війни.

Офіційна позиція Алжиру в медійному дискурсі «Аль-Маса'»

Зазначене видання передусім орієнтується на офіційні промови та прес-релізи алжирського керівництва. Зокрема, газета надає матеріал щодо результатів зустрічі на найвищому рівні дипломатів обох країн для обговорення українсько-російського протистояння. Зокрема, медійний дискурс газети щодо Росії та України можна охарактеризувати як «нейтральний».

Наприкінці 2024 р. газета «Аль-Маса'» повідомила, що 17 грудня 2024 року алжирське дипломатичне відомство видало заяву, в якій інформувало про проведення алжирсько-українських політичних консультацій в штаб-квартирі алжирського міністерство закордонних справ, національної громади за кордоном та у справах Африки АНДР. Це дозволило обговорити шляхи зміцнення двосторонніх відносин та активізації консультацій між двома країнами з низки регіональних та міжнародних питань, що становлять спільний інтерес, включаючи кризу в Україні, ізраїльську агресію проти Сектору Газа, Лівану та Сирії, ситуацію в регіоні Сахелю та питання Західної Сахари. Консультації відбулися під спільним головуванням виконуючого обов'язки генерального директора з питань Європи Тауфіка Джуамаа та Спеціального представника України з питань Близького Сходу та Африки Максима Субха, який раніше обіймав посаду Надзвичайного та Повноважного Посла України в Алжирі. Зазначені консультації дали алжирській стороні можливість знов озвучити власні ідеї в рамках ініціативи, висунутої президентом Абдельмаджидом Теббуном, що базувались на багаторічному досвіді міжнародного посередництва, спрямованого на пошук мирного вирішення ситуації в Україні (Reminder of President, 2024).

В одному з минулорічних випусків кореспонденти газети повідомили, що під час засідання Ради Безпеки щодо України, алжирський державний міністр Ахмад Аттаф пояснив, що Алжир «вітає всі дипломатичні ініціативи та добрі послуги, спрямовані на припинення цієї війни шляхом діалогу та переговорів, оскільки це єдиний спосіб дозволити сторонам конфлікту досягти цієї бажаної мети». Він наголосив, що «немає альтернативи відновленню цих ініціатив та зусиль, а також посиленню їхнього впливу та резонансу, щоб закрити всі двері для будь-яких ознак

ескалації та потенційного розширення конфлікту в регіоні з усіма тривожними та жахливими наслідками, які такі ознаки тягнуть за собою». Державний міністр Алжиру також пояснив, що «явна розбіжність у позиціях двох сторін з багатьох фундаментальних питань ніколи не повинна заважати нам прагнути зробити свій внесок у подолання розбіжностей та пошук спільної основи, що відновлює надію на краще майбутнє для двох сусідніх країн, краще майбутнє для європейського континенту та краще майбутнє для всього світу».

Обговорюючи втрати, спричинені війною на двосторонньому рівні, Ахмад Атаф з жалем констатував, що вона завдала незліченних важких втрат як російській, так і українській сторонам з точки зору життів, інфраструктури, а також з точки зору важкого тягаря, який залишився на двох країнах економічно, політично та соціально. На регіональному рівні державний міністр зазначив, що «ця війна занурила весь європейський континент у найсерйознішу кризу, яку він пережив з часів Другої світової війни, з точки зору безпеки, політики, економіки, суспільства та культури». Він додав, що її наслідки поширилися «на всі куточки земної кулі без винятку, не шкодуючи ні близьких, ні далеких, чи то з точки зору її впливу на продовольчу та енергетичну безпеку, її впливу на міжнародні відносини через поляризацію та суперництво, чи навіть гостру кризу, яку вона спричинила системі колективної міжнародної безпеки» (Dialogue, 25.09.2025).

Геополітичні наративи у публікаціях «Аш-Шурук»

Газеті «Аш-Шурук» у цілому притаманний вільний публіцистичний стиль, що дозволяє окремим авторам ділитися думками та ідеями та аналізувати факти та події. Деякі автори здійснюють аналіз міжнародної ситуації з перенесенням на регіональний чи глобальний рівень.

Політичний аналітик «Аш-Шурук» Мухаммад Бувалрувайх дотримується думки, що військова операція в Україні, яку лідер Кремля Володимир Путін назвав «швидкою операцією з покарання Володимира Зеленського», перетворилася на «затяжну війну, що містить найгірші можливості, загрожуючи перерости в третю світову війну з тяжкими наслідками не лише для Росії, України та Європи, а й для всього світу. Путін є загрозою для європейських лідерів, оскільки вони розуміють, що його вторгнення в Україну є лише частиною його імперських амбіцій відновити роль російського царя або принаймні відродити славу розпаду Радянського Союзу. Вони також розуміють, що російський контроль над Україною становить реальну загрозу для Європи, потенційно розв'язуючи хвилю російської агресії через Румунію чи Польщу.

З усіх цих причин європейські лідери уважно стежать за ходом війни в Україні та скликають зустрічі щоразу, коли на полі бою виникають нові події». Автор напряму пов'язує дії путінського режиму в Україні з глобальною військовою ескалацією та з небезпекою спалаху світової катастрофи. Так, за його словами, «майбутнє світу залежить від наслідків війни в Україні, і вона матиме серйозний вплив на глобальну безпеку, наближаючи світ до третьої світової війни, можливості, яку не можна виключати, враховуючи наполягання Путіна на реалізації свого плану в Україні та рішучість Європейського Союзу зірвати цей план, через постачання Україні найновішої та смертоносної зброї. Світ знаходиться на межі неминучої третьої світової війни, якщо нинішній конфлікт не закінчиться». Також, аналітик намагається усвідомити окремі чинники, що впливали на розвиток військового конфлікту: «Важливо об'єктивно та неупереджено запитати після того, як війна

в Україні затягнулася та розширилася: чому Путіну не вдалося досягти вирішальної перемоги? І чому європейські лідери задовольняються наданням військової та логістичної підтримки Україні замість того, щоб розглянути можливість застосування прямої сили для перемоги над Путіним, якщо вони справді піклуються про майбутнє України та життя українців, переміщених війною? Захист життів та забезпечення повернення біженців до своїх домівок важливіші, ніж роздача їм хліба та розкидання їх, як сиріт, по всьому Європейському Союзу. Виникає багато питань, які залишаються без відповіді, що призводить до численних спекуляцій щодо справжніх мотивів війни в Україні.

Чи слід мовчання Європи перед обличчям триваючої анексії Росією українських областей інтерпретувати як європейську тактику, спрямовану на захист європейського внутрішнього фронту, жертвуючи Україною, яку вони вважають – попри свої симпатії та очевидну підтримку – частиною ворожої території, натяком на Радянський Союз, грізну наддержаву до його розпаду в 1991 році?» З точки зору Мухаммада Буалруайха, «з європейської точки зору, війна в Україні – це конфлікт між колишніми партнерами однієї й тієї ж нації до її розділу. Україна є смертоносною економічною та нафтовою зброєю радянської епохи, зброєю, від якої Європа втомилася.

Європейські лідери усвідомлюють цю реальність, тоді як політичні аналітики розуміють, що європейська підтримка України випливає не з турботи про її територіальну цілісність, а радше з бажання контролювати її природні ресурси та потенційні переваги, які Україна пропонує державам-членам ЄС. Що змінилося, щоб перетворити цю швидку операцію на затяжну війну без явного переможця чи переможеного? Військові ЗМІ як у Росії, так і в Україні заявляють про перевагу, перемогу у війні та поразку свого супротивника, але ніщо не підтверджує і не спростовує ці твердження. Що змінилося в російському воєнному плані, який перетворив лише кілька годин чи днів на багато місяців, можливо, навіть на другий чи третій рік? Варто тут нагадати, що сказав президент Росії Путін у своїй промові щодо оголошення війни Україні: «Мої дорогі співгромадяни Росії, мої дорогі друзі, сьогодні я вважаю за необхідне ще раз повернутися до трагічних подій, що відбулися на Донбасі, та ключових питань, пов'язаних із забезпеченням власної безпеки Росії. Дозвольте мені почати з того, що я сказав у своїй промові 21 лютого цього року. Ми говоримо про те, що нас особливо турбує, про ці фундаментальні загрози. Крок за кроком вони були створені проти нас у відвертий та безпрецедентний спосіб безвідповідальними політиками на Заході. Я маю на увазі розширення блоку НАТО на схід та наближення його військової інфраструктури до російського кордону». Мухаммад Буалруайхк зауважив, що «промова Путіна натякає на те, що війна в Україні була неминучою для гарантування безпеки Росії та запобігання розширенню НАТО. Але чи досяг Путін цих двох цілей? Окремі стратегічні аналітики стверджують, що безпека Росії, враховуючи затяжну війну в Україні, є більш ненадійною та під загрозою, ніж будь-коли раніше, особливо з огляду на безмежну європейську підтримку України. Ця підтримка може перерости в європейсько-російську конфронтацію з непередбачуваними наслідками, потенційно послабивши Росію безпрецедентним чином. Незважаючи на погрози Путіна застосувати ядерну зброю, спостерігачі применшують їх значення, оскільки небезпека буде широкомасштабною, не залишивши нікого в Росії в безпеці. Насправді, ситуація може мати зворотний ефект, зруйнувавши мрії Путіна, а разом

з ними й мрії росіян та народів усього світу про безпечний та стабільний світ. Так, війна в Україні не завадила розширенню НАТО. Навпаки, вона спонукала лідерів ЄС розглянути можливість прийняття інших європейських країн до альянсу та серйозно поставитись до вступу України. Дискусії та консультації з цього питання тривають вже деякий час, і заява може бути зроблена будь-якої миті. Що Путін отримає від війни проти України під приводом запобігання розширенню НАТО, якщо Україна, в найближчому чи віддаленому майбутньому, буде включена до цього розширення?» Мухаммад Буалруайх застерігає, що «світ знаходиться на межі неминучої третьої світової війни, якщо війна не закінчиться, якщо Європа не зрозуміє занепокоєння Путіна, і якщо Путін не відмовиться від своєї конфронтаційної риторики. Війна в Україні також матиме серйозний вплив на глобальну продовольчу безпеку, враховуючи зростання цін на енергоносії, що, своєю чергою, призведе до їхнього зростання» (Bouvalrouvayh, 2023).

В одному з випусків газети «Аш-Шурук» політичний аналітик Набіль Кахлуш висловив думку, що українсько-російська війна вплинула на міжнародні відносини, посиливши поляризацію між Росією та Заходом, про що свідчить перше голосування в ООН щодо засудження РФ. Він стверджує, що «війна також змістила баланс сил на користь Китаю, який скористався слабкістю як Росії, так і Європи, зміцнивши свій вплив на РФ в обмін на постійну економічну та технологічну підтримку. Крім того, війна поставила Сполучені Штати в сильнішу переговорну позицію, підштовхнувши країни Європи до більшої залежності від фінансової та військової допомоги Вашингтону, тим самим послаблюючи європейську переговорну позицію.

У тому ж номері газети стратегічний аналітик Асіф Малхам звернув увагу на те, що Брюссель і Вашингтон запровадили економічні санкції проти Росії, але їхній вплив на російську економіку та громадян виявився обмеженим. Він пояснив це тим, що «основним зв'язком російської економіки із західними країнами є експорт сільськогосподарської продукції, продуктів харчування та енергетичних ресурсів. Однак після того, як торговельний зв'язок з європейськими країнами був розірваний, Росія почала шукати нові ринки для збуту своєї продукції. Альтернативи були знайдені в Індії, Китаї, Туреччині та в арабському світі. Це зробило вплив цих санкцій тимчасовим, що проявилося в інфляції та у підвищенні цін на окремі споживчі товари, а також у забороні на експорт до Росії певних необхідних матеріалів, таких як ліки та деякі сільськогосподарські виробничі ресурси».

На погляд аналітика, «наслідки цієї війни не обмежилися російською економікою, а й поширилися на світову економіку». А. Малхам також висловив переконання, що на переговори, які відбулися між США та Росією 18 лютого 2025 року в Ер-Ріяді (Саудівська Аравія), не варто надто покладатися і якщо Вашингтон їх ініціював, то це означає, що російсько-українська війна більше не служить його інтересам. «Сполучені Штати здатні надати Україні більше зброї, але це, особливо після зміни ядерної доктрини Росії та випробування нової ракети «Орешник», може призвести до прямого протистояння між РФ та США, і таке протистояння буде руйнівним». Алжирський аналітик додав, що «Україна не може просуватися на передовій, поки російська армія продовжує захоплювати все більше української території. Однак, після трьох років війни навіть російська армія «втомилася» та страждає від «деяких прогалин, помилок та проблем», як і російський військово-промисловий комплекс, якому потрібен час для вирішення цих питань. Росії

також потрібен час для відновлення інфраструктури на величезних територіях України, які вона окупувала». Аналітик також вважає, що Сполучені Штати скористалися ворожнечею між Москвою та Києвом, використовуючи Україну як важіль впливу проти Росії і це було очевидно на переговорах в Ер-Ріяді, куди були запрошені лише два основні гравці – США та Росія. За словами А. Малхама, ці переговори - лише маневр кожної сторони для отримання переваги. «У керівництва Сполучених Штатах є переконання, що сила китайсько-російсько-ірансько-північнокорейського альянсу підживлюється російсько-українською війною. Відтак, замороження цього фронту допоможе США розвалити цей альянс, а також забезпечити підтримку Росії в інших конфліктах». На погляд аналітика, конфлікт не закінчиться, а лише досягне кінця однієї фази. За його словами, «коли Д. Трамп запитує про долю американських коштів, наданих Україні, він робить це не тому, що не знає, куди вони пішли, а тому, що хоче отримати подальші поступки від української сторони за допомогою своєї вимагацької та провокаційної тактики. І якщо конфлікт у цьому регіоні вщухне, то на тлі конкуренції між Америкою та Росією він загостриться в інших сферах».

Також, А. Малхам висловив переконання, що через три роки війни «кожна сторона має достатньо важелів впливу проти іншої. У той час як Україні потрібна перерва, щоб відновити свою армію та перемістити західну військову промисловість у свої кордони, Європейському Союзу потрібні енергетичні ресурси та потік дешевого російського газу, тоді як Сполучені Штати прагнуть більших інвестицій та консолідації свого контролю над енергетичними ринками».

Що стосується спроб закінчити російсько-українську війну, то А. Малхам зазначив, що «будь-яка угода, досягнута нинішніми конфліктуючими сторонами, буде «надзвичайно крихкою», як і Мінські угоди 2014 року. На його думку, «цей конфлікт виявив недоліки міжнародної системи, що зробило необхідним «реформування структур міжнародного порядку, зокрема Ради Безпеки ООН, яка не змогла підтримувати баланс між конфліктуючими сторонами.

Алжирський політичний аналітик Набіль Кахлуш зауважив, що «фінансові установи стали лише інструментами в руках ворогуючих фракцій, без жодних альтернативних фінансових рішень. Це, у поєднанні з різкою поляризацією між державами, розірвало тканину міжнародних відносин, перетворивши географічні регіони на театри опосередкованих війн». Він висловив впевненість, що «одним із найвизначніших економічних наслідків війни було порушення поставок продовольства та енергії. Саме це відкрило перед Алжиром перспективні інвестиційні можливості для Європи через скорочення поставок російського газу. Це також надало Туреччині значні можливості в угодах щодо зерна та поставок енергоносіїв через Чорне море». Однак, на його думку, «негативний вплив мали наслідки західних санкцій проти Росії, що спричинило швидке зростання цін на енергоносії та продукти харчування в Європі протягом першого року війни. Це, у свою чергу, призвело до зростання цін на більшість товарів у всьому світі через збільшення витрат, таких як доставка».

Окрім цих економічних наслідків, війна також мала політичні наслідки. На рівні Глобального Півдня, зазначив Н. Кахлуш, «багато регіональних держав, таких як Туреччина, Алжир та Саудівська Аравія, знайшли нові ролі у здійсненні більшого контролю над своїми регіональними сферами впливу після зменшення впливу Заходу. Туреччина взяла на себе угоду щодо зерна в Чорному морі, тоді

як Алжир посилив свою роль у кризах у Малі, Лівії та Нігері через вакуум та скорочення, що виникли внаслідок виведення французьких військ. Аналогічно, Саудівська Аравія зміцнила свої відносини як зі Сходом, так і із Заходом після послаблення політики США на Близькому Сході після війни в Україні» (The war in Ukraine…, 26.11.2025). Таким чином, політичним аналітикам видання Аш-Шурук властиві власні ідеї щодо ситуації на українсько-російському фронті. Зокрема, вони пропонують розглядати механізми дипломатичного врегулювання військового конфлікту крізь призму економічних інтересів.

Висновки дослідження та перспективи подальших розвідок на даному напрямку. У статті здійснено порівняльний аналіз медійного дискурсу основних періодичних видань Алжиру. Зокрема, проаналізовані певні проблемні моменти, що можуть стати на заваді пошуку варіантів врегулювання військового конфлікту та охоплюють низку питань, що хвилюють як українську, так і алжирську сторони. Також, виокремлені певні тенденційні моменти у публікаціях алжирських журналістів та експертів. Обґрунтована необхідність заручитись подальшою дипломатичною підтримкою АНДР у контексті пошуку шляхів завершення військових дій та досягнення остаточного та сталого врегулювання російсько-українського конфлікту. Медійна підтримка курсу на стале стратегічне, політичне та економічне партнерства між Україною та Алжиром сприятиме зміцненню військового та оборонного потенціалу двох цих країн. Також, вважається за доцільне застосувати методи народної дипломатії та уточнення відповідної позиції та ініціатив АНДР.

References [Список використаної літератури]

Algeria and Ukraine discuss efforts for a peaceful settlement of the war (2024, April 20). El Bilad [in Arabic]. ايناركورنازجلا تناقشان جهود التسوية ةيملسلا للحرب للحرب– URL: ةيملسلا-ةيوستلا-جهود-تناقشان-ايناركوأو-رنازجلا/137851/البالد https://www.elbilad.net/national/137851 (date of access: 15.04.2026)].

Al-Ya'qubi, S. (2022, March 10). The war in Ukraine: Censorship tools and their impact on news industry trends. *Al Jazeera Media Institute.* [in Arabic]. يوقعيلا، ةيمس.« الحرب يف اينارکوأ.. أدوات ةباقرلا ريثأتلاو يف اتجاهات ةعانص ألخبار». دهعم ، URL: https://institute.aljazeera.net/ar/ajr/article/1836 (date of access: 15.04.2026)].

الجزيرة لإلعالم ةلجم ةقافحصلا، 10 مارس .2022 متاح بلع طبارلا

Ben, F, Asil, M. (2025, May 20 Ataf discusses with Brussels (2024, April 20). Ataf discusses with Brussels ways to strengthen bilateral cooperation with Ukraine and efforts for a peaceful settlement of the Russian-Ukrainian war. *El Bilad* [in Arabic]. -. البلاد .الأوكرانية-الروسية للحرب سلمية التسوية وجهود أوكرانيا مع الثنائي التعاون تعزيز سبل يروكسل يبحث عطاف.. URL: https://www.elbilad.net/international/ (date of access: 04.04.2026)].

Bouvalrouvayh, M. (2023, June 04). The war in Ukraine and its implications for the future of the world. *Echorouk Online* [in Arabic]. [04.06.2023 .الشروق أونلاين .الحرب في أوكرانيا وتداعياتها على مستقبل العالم. URL: https://www.echoroukonline.com/العالم-مستقبل-على-وتداعياتها-أوكرانيا-في-الحرب (date of access: 04.04.2026)].

Brusylovska, O., & Maksymenko, I. (2023). Analysis of the media discourse on the 2022 war in Ukraine: The case of Russia. *Regional Science Policy & Practice, 15*(1), 222–235. https://doi.org/10.1111/rsp3.12579 [in English]. [Brusylovska O., Maksymenko I. Analysis of the media discourse on the 2022 war in Ukraine: The case of Russia. *Regional Science Policy & Practice.* 2023. Vol. 15(1). P. 222–235. DOI: https://doi.org/10.1111/rsp3.12579]

Cap, P. (2023). Narratives of geopolitical representation in the discourse of the Russia–Ukraine war. *Journal of Pragmatics, 218,* 133–143. https://doi.org/10.1016/j.pragma.2023.10.008 [in English]. [Cap P. Narratives of geopolitical representation in the discourse of the Russia–Ukraine war. *Journal of Pragmatics.* 2023. Vol. 218. P. 133–143. DOI: https://doi.org/10.1016/j.pragma.2023.10.008]

Dialogue (2025, September 25). Dialogue is the only way to resolve the Russian-Ukrainian crisis. Al-Masa'. [in Arabic]. المساء .الأوكرانية - الروسية الأزمة لحل الوحيد السبيل هو الحوار. URL: https://el-massa.com/dz/الحدث/الحوار-هو-السبيل-الوحيد-لحل-الأزمة-الروسية-الأوكرانية (date of access: 04.04.2026)].

Kareem, F. J. (2023). News frames of the Russian-Ukrainian war on the websites: An analytical and comparative study between Rudaw and BBC Arabic websites. *Raparin Journal of Humanities, 10*(4). https://doi.org/10.26750/Vol(10).No(4).Paper6 [in English]. [Kareem F. J. News frames of the Russian-Ukrainian war on the websites: An analytical and comparative study between Rudaw and BBC Arabic

websites. *Raparin Journal of Humanities.* 2023. T. 10, № 4. DOI: https://doi.org/10.26750/Vol(10).No(4).Paper6.]

Kobilke, L., Kulichkina, A., Baghumyan, A., & Pipal, C. (2023). Blaming it on NATO? Framing the role of NATO in the full-scale Russian invasion of Ukraine on Twitter. *Frontiers in Political Science, 5,* Article 1122439. https://doi.org/10.3389/fpos.2023.1122439 [in English]. [Kobilke L., Kulichkina A., Blaming it on NATO? Framing the role of NATO in the full-scale Russian invasion of Ukraine on Twitter. *Frontiers in Political Science.* 2023. T. 5. Стаття 1122439. DOI: https://doi.org/10.3389/fpos.2023.1122439.]

Musi, E. (2024). Framing to make an argument: The case of the genocide hashtag in the Russia-Ukraine war. *Argumentation, 38,* 269–288. https://doi.org/10.1007/s10503-024-09632-1[in English]. [Musi E. Framing to make an argument: The case of the genocide hashtag in the Russia-Ukraine war. *Argumentation.* 2024. T. 38. C. 269–288. DOI: https://doi.org/10.1007/s10503-024-09632-1.]

Muwafi, D. W., Fareh, S., & Jarad, N. (2025). Al-Jazeera Arabic and Al-Jazeera English headlines on the Russian-Ukrainian conflict: A Hallidayan transitivity analysis. *Critical Discourse Studies, 22*(3), 299–317. https://doi.org/10.1080/17405904.2024.2328626 [in English]. [Muwafi D. W., Fareh S., Jarad N. Al-Jazeera Arabic and Al-Jazeera English headlines on the Russian-Ukrainian conflict: A Hallidayan transitivity analysis. Critical Discourse Studies. *Critical Discourse Studies.* 2025. Vol. 22, Is. 3. P. 299–317. DOI: https://doi.org/10.1080/17405904.2024.2328626.]

Reminder of President (2024, December 19). Reminder of President Tebboune's initiative to resolve the situation in Ukraine. Al-Masa' [in Arabic]. .المساء . التذكيربمبادرة سيئرلا تبون ةلحلحل عضولا يف ايناركوأ-يف-عضولا-. URL: https://www.massa-el.com/dz/ةلحلحل-تبون-سيئرلا-بمبادرة-ريكنتلا/الحدث (date of access: 06.04.2026)].

Saidi, M. (2026, September 19). Rapid European measures in anticipation of Russian escalation. *El Bilad*. [in Arabic]. .البالد . .دمحم سعيدتحركات ةيبوروأ ةعراستم سحت ّب ديعصتل يسور URL: https://www.elbilad.net/international/تحركات-ةيبوروأ-ةعراستم-ابسحت-ديعصتل-يسور-145830 (date of access: 04.04.2026)].

Sarah, M. (2025, February 24). Ukraine three years after the war: Between Moscow's hammer and Washington's anvil. (2025, February 24). *Echorouk Online* [in Arabic]. 24.02.2025. .نيلانوأ الشروق. ايناركوأ دعب ثالث سنوات بلع الحرب: نيب ةقرطم وكسوم وسندان نطنشاو URL: https://www.echoroukonline.com/م-نيب-الحرب-بلع-سنوات-ثالث/ (دعب-ايناركوأ date of access: 04.04.2026)].

Stawski, R., & Szews, P. (2025). Framing of the war in Ukraine: How the international press reacted to the outbreak of the conflict. *Communications, 50*(4), 725–748. https://doi.org/10.1515/commun-2023-0102 [in English]. [Stawski R., Szews P. Framing of the war in Ukraine: How the international press reacted to the outbreak of the conflict. *Communications.* 2025. Vol. 50, Is. 4. P. 725–748. DOI: https://doi.org/10.1515/commun-2023-0102.]

Styszyński, M. (2024). Wyróżniająca się narracja wojny w Ukrainie w świecie arabskim [A distinctive narrative of the war in Ukraine in the Arab world]. *Przegląd Strategiczny, 16.* https://doi.org/10.14746/ps.2023.1.26 [in English]. [Styszyński M. Wyróżniająca się narracja wojny w Ukrainie w świecie arabskim. *Przegląd Strategiczny.* 2024. № 16. DOI: https://doi.org/10.14746/ps.2023.1.26.]

Tamer, M., Khamis, M. A., Yahia, A., Khaled, S., Ashraf, A., & Gomaa, W. (2023). Arab reactions towards Russo-Ukrainian war. *EPJ Data Science, 12,* Article 36. https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-023-00415-4 [in English]. [Tamer M., Khamis M. A., Yahia A., Khaled S., Ashraf A., Gomaa W. Arab reactions towards Russo-Ukrainian war. *EPJ Data Science.* 2023. Vol. 12. Art. 36. DOI: https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-023-00415-4.]

The U.S. House of Representatives. (2024, April 20). The U.S. House of Representatives approves a massive aid package for Ukraine and the Zionist entity. El Bilad. [in Arabic]. .البالد . مجلسالنواب يكيرملأا ققاوي بلع ةمزح مساعدات international/ةمخض ايناركولأ والكيان ينويهصلا ينويهصلا-والكيان-ايناركولأ-ةمخضمساعدات-ةمزح-بلع-ققاوي-يكيرملأا-النواب-سلجم/127965-net.elbilad.www://https:URL (date of access: 04.04.2026).

The war in Ukraine: Trump revises his plan and sends Witkoff to Moscow. (2025, November 26). Echorouk Online [in Arabic]. .نيلانوأ الشروق . الحرب يف ايناركوأ بمارت يُعَدل هتطخ قلطيو ويتكوف وكسوموحن -وي-هتطخ-يُعَدل-بمارت-ايناركوأ-يف-الحرب/com.echoroukonline.www://https :URL (date of access: 04.04.2026)]. 26.11.2025

Teniou, S., Fadhloune, A., Bouanane, A., & Madoui, M. (2025). A comparative analysis of the Russian–Ukrainian war coverage on Arabic news websites: Al Jazeera Net vs. Al Arabiya Net in 2025. *Current Issues of Mass Communication, (38),* 43–54. https://doi.org/10.17721/CIMC.2025.38.43-54 [in English]. [Teniou S., Fadhloune A., Bouanane A., Madoui M. A comparative analysis of the Russian–Ukrainian war coverage on Arabic news websites: Al Jazeera Net vs. Al Arabiya Net in 2025. *Current Issues of Mass Communication.* 2025. № 38. P. 43–54. DOI: https://doi.org/10.17721/CIMC.2025.38.43-54]

Verbytska, A. (2024). Topic modelling as a method for framing analysis of news coverage of the Russia-Ukraine war in 2022–2023. *Language & Communication,* 99, 174–193. https://doi.org/10.1016/j.langcom.2024.10.004 [in English]. [Verbytska A. Topic modelling as a method for framing analysis of news coverage of the Russia-Ukraine war in 2022–2023. *Language & Communication.* 2024. T. 99. C. 174–193. DOI: https://doi.org/10.1016/j.langcom.2024.10.004.]

V. V. Makukh
Department of Public Communications and Regional Studies
Odesa I.I. Mechnikov National University
Frantsuzkyi blv., 22/24, Odesa, 06500, Ukraine

DISCOURSE OF ALGERIA IN THE CONTEXT OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

Summary
The Russian-Ukrainian war, its causes, course, and prospects for resolution are seriously worrying not only Ukraine's European neighbors, but also African countries. The task of Ukrainian diplomacy today is to highlight the causes and realities of the Ukrainian-Russian conflict in an objective light in contrast to the destructive Kremlin propaganda in the countries of the black continent, in particular, Algeria. For this, not only Ukrainian diplomats, but also specialists, experts, and scientists should make efforts. The purpose of the study is to conduct a comparative analysis of the leading mass media (media) of the APDR, to identify the main trends in the information messages of representatives of the Algerian authorities regarding our country. The article examines the main features of the media discourse of Algeria in the second period of the Russian-Ukrainian war (February 2022 – August 2026). Special attention is paid to the characteristics of the messages of the political establishment of Algeria during the period of searching for diplomatic options for resolving the conflict between Ukraine and the Russian Federation. Certain problematic points that may hinder the search for options for resolving the military conflict are analyzed and cover a number of issues that concern both the Ukrainian and Algerian sides. Also, certain trends in the publications of Algerian journalists and experts are highlighted. The need to enlist further diplomatic support from the APDR in the context of finding ways to end military actions and achieve a final and sustainable settlement of the Russian-Ukrainian conflict is substantiated. Accordingly, efforts should be made to apply the methods of people's diplomacy and clarify the relevant position and initiatives of the APDR. It is proven that media support for the course of a sustainable strategic, political and economic partnership between Ukraine and Algeria will contribute to strengthening the military and defense potential of these two countries.
Key words: Algeria, Ukraine, strategic partnership, Russian-Ukrainian conflict, media discourse, international relations.

Дата першого надходження статті до видання: 03.09.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 19.10.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 25.11.2026